

# OPEN MONUMENTENDAG

12 & 13 september 2020 in Oss



anders  
dan  
anders

OSS

RAVENSTEIN

MEGEN

LITH

LITHOIJEN

MAREN-KESSEL

# Welkom op onze Open Monumentendag!



Kijk op [www.trefhetooss.nl/  
open-monumentendag-oss](http://www.trefhetooss.nl/open-monumentendag-oss)  
voor nieuwe korte filmpjes over  
monumenten en erfgoed in Oss.



## Open Monumentendag 2020: anders dan anders

Op 12 en 13 september vindt de landelijke Open Monumentendag weer plaats. Maar dit jaar zien deze dagen er wel anders uit door de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus. Het wordt grotendeels een gesloten monumentendag. Veel monumenten zijn te kleinschalig om goed 1,5 meter afstand te kunnen houden. Hiernaast worden de meeste monumenten opengesteld door vrijwilligers, die vaak in de risicogroepen vallen. De organisatie wil hen en de bezoekers geen risico laten lopen. Maar er is deze dagen natuurlijk wel op een andere manier aandacht voor al die mooie en interessante monumenten in de gemeente Oss.

## Dit is er 12 en 13 september wel te doen!

Er zijn mooie fietsroutes, leuke speurtochten, wandelingen met kleine groepen met een gids. Tuinen worden opengesteld, er is een boekpresentatie en Museum Jan Cunen is te bezoeken. Er is op zondag een fietstoertocht. En natuurlijk zijn er veel gemeentelijke en rijksmonumenten van buitenaf te bewonderen.

Kijk voor de meest actuele gegevens op de website Je treft 't in Oss:

**[www.trefhetinoss.nl/open-monumentendag-oss](http://www.trefhetinoss.nl/open-monumentendag-oss)**

## Fietstoertocht zondag 13 september

Toerclub De Windmolens organiseert op zondag 13 september een gezinsfietstoertocht in en rond de gemeente Oss. Langs de monumenten, door het dorp en langs het water. Deze fietsroute telt 40 of 60 km en heeft meerdere mooie pauzeplaatsen. De route gaat onder andere langs Schaap, Ravenstein en Haren. De start- en finishplaats is Hete De Waal 17, Docfalaan 22 in Oss. Vertrek is mogelijk tussen 09.00 en 12.30 uur, finish uiterlijk om 18.00 uur. Kosten: 4 euro per persoon te betalen. Er zijn traktaties onderweg en er is een bezemwagen en EHBO aanwezig. De tocht wordt verreden met inachtneming van de corona richtlijnen. Kijk voor meer informatie op: **[www.dewindmolens.nl](http://www.dewindmolens.nl)**



Kijk vanaf 7 september op de website van het Stadsarchief voor een digitale monumentenspeurtocht. Leuk voor gezinnen en scholen.  
**[www.stadsarchiefoss.nl](http://www.stadsarchiefoss.nl)**



## Wandelen door Lith: kinderpuzzeltocht en Lithse paden

*Startpunt: Eeterij Bij ons op den Dijk, Lithsedijk 90 in Lith*

*zaterdag 12 en zondag 13 september tussen 11.00 uur en 15.30 uur*

In het charmante plaatsje Lith is tijdens de Open Monumentendag van alles te doen. Het informatiepunt is bij Eeterij Bij ons op den Dijk. Er is een speciale kinderpuzzelroute door Lith op een mooi A3-vel, er is een wandeling op papier voor volwassenen en er kan met een gids in kleine groepen een rondwandeling worden gemaakt over de Lithse paden.

Vanaf de Lithse Dijk loopt een bijzondere padenstructuur, die bewoners vroeger in tijden van overstroming de kans bood toch nog enigszins met droge voeten de verschillende delen van het dorp te bereiken. Deze paden zijn uniek voor het Maasgebied en voor zover bekend zelfs voor geheel Nederland.

Deze wandeling duurt 60 tot 75 minuten.

# LITHOIJEN



## Het monument van het kerkje in de Notenboomgaard

*Sluisstraat 1, tegenover de Maximasluizen, Lithoijen*

*Gehele dag geopend*

Op deze plek, vlakbij de Maas en de sluis, stond vroeger het oude kerkje van het dorp Lithoijen. De patroonheilige was de heilige Remigius. In 1843 is het kerkje gesloopt. Het inmiddels verderop gelegen Lithoijen groeide door en het Groenewoud, zoals het terrein lokaal bekend stond, raakte verlaten en begroeid met notenbomen. Rondom het kerkje lag een begraafplaats. Deze is nog lang in gebruik gebleven; tot 1990. In de volksmond kreeg het de naam 'drenkelingenkerkhof'. In 2013 is op dit terrein archeologisch onderzoek gedaan. Toen zijn de muurresten van het kerkje en de muur rondom de begraafplaats teruggevonden. Deze zijn weer zichtbaar gemaakt en er zijn een informatiebord, een gedicht en bankjes geplaatst.

# MAREN-KESSEL



## De Pastorijs, voormalige pastorie

Kerkpad 3, Maren Kessel, [www.depastorije.nl](http://www.depastorije.nl)

Zaterdag 12 en zondag 13 september tussen 11.00 en 16.00 uur.

Reserveren wordt aanbevolen, via [info@depastorije.nl](mailto:info@depastorije.nl)

De voormalige pastorie in Maren Kessel is nu een woning. Deze is dit jaar niet van binnen te bekijken. Maar er is een korte wandeling mogelijk langs het huis, dat prachtig is gelegen in het groen, vlak langs de Maas. De wandeling gaat langs diverse eeuwenoude bomen, de begraafplaats en het kerkepad 'Den Heiligen Gang'. Langs de route worden foto's geëxposeerd van de binnen- en buitenkant van het huis en van de tuin. De foto's zijn gemaakt door het fotocollectief Jomatico.

# MEGEN



## Toeristisch Informatiecentrum 'Megen op de kaart' (TIM)

Broeder Everardusplein 1, Megen, [www.toerismemegen.nl](http://www.toerismemegen.nl)

*zaterdag 12 en zondag 13 september van 11.00 tot 15.00 uur*

Megen is tijdens de Open Monumentendag autovrij zodat het stadje goed te bewonderen is. Er zijn diverse terrassen open. Bij het TIM is een gratis kinderspeurtocht door Megen af te halen en een boekje met een stadswandeling, zodat je Megen op eigen gelegenheid kunt bekijken.

## Wandelen door Megen voor jong en oud

*Op zaterdag 12 en zondag 13 september zijn er om 12:00 uur en om 14:00 uur gratis stadswandelingen met gids door dit pittoreske stadje. Tijdig reserveren is noodzakelijk bij het TIM via: [stadswandeling@toerismemegen.nl](mailto:stadswandeling@toerismemegen.nl) of T:06-51271368*



## Kloostertuin Hof van Lof

*Hof van Lof, Kloosterstraat 6, Megen, [hofvanlof.nl](http://hofvanlof.nl)*

Kloostertuin De Hof van Lof is beide dagen geopend van 11:00 tot 16:00 uur. Dit is de ommuurde tuin van het franciscanenklooster. Het was een moestuin die groente en fruit moest leveren voor de bewoners van het klooster. Omdat het aantal broeders kleiner werd, is er een nieuwe bestemming gezocht. Het is nu een 'leertuin' geworden. De tuin staat vol planten en bloemen die iets te maken hebben met de Bijbel, het kerkelijk jaar en heiligen. Het klooster zelf is niet toegankelijk.



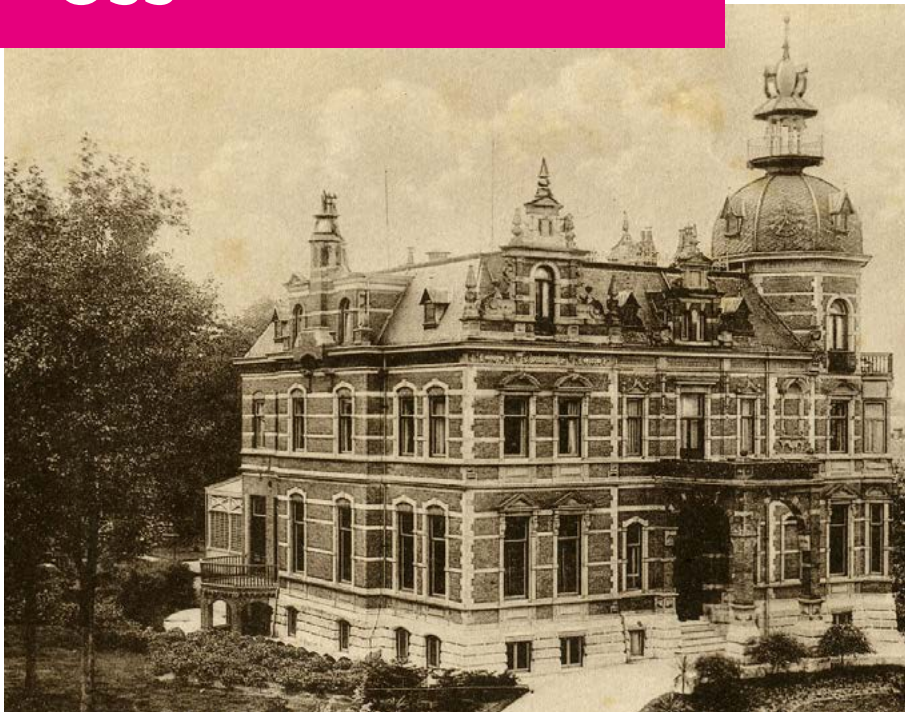


## Wandeling Rondje om de kerk

*Zaterdag 12 en zondag 13 september om 13.00 uur en om 15.00 uur. Start voor de ingang van de Grote Kerk, Koornstraat in Oss.*

De wandeling Rondje om de kerk gaat langs plaatsen in de omgeving van de Grote Kerk die direct en indirect te maken hebben met de historie en de ontwikkeling van de religie, onderwijs en de zorg in Oss. De gidsen van het Maaslandgilde nemen de belangstellenden onder andere mee langs de Grote Kerk, de Beeldengroep, de synagoge, de struikelstenen en de Fraterstuin. De wandeling duurt ongeveer anderhalf uur.

Maximaal 6 personen per groep. Reserveren is verplicht, dit kan bij het Stadsarchief via [informatie@stadsarchiefoss.nl](mailto:informatie@stadsarchiefoss.nl) of T 0412 842010 (di t/m do).



## Kunst kijken in Museum Jan Cunen

*Museum Jan Cunen, Molenstraat 65, Oss, [www.museumjancunen.nl](http://www.museumjancunen.nl)  
zaterdag 12 en zondag 13 september van 11.00 tot 17.00 uur.*

Museum Jan Cunen is tijdens de Open Monumentendag gratis toegankelijk. Het museum is gevestigd in Villa Constance, een rijksmonument. De villa heeft een rijke en gevarieerde geschiedenis sinds de bouw als fabrikantenvilla in 1888. Het pand diende onder andere als meisjespensionaat, stadhuis en poppentheater. Al in 1935 werd in het souterrain een historisch museum ingericht door archivaris Jan Cunen. Het museum is recent fraai verbouwd, er is onder andere een nieuwe entree en een museumcafé toegevoegd. Er zijn nu twee tentoonstellingen te bezoeken: Haagse School X Haagse Nieuwe en Carla van de Puttelaar: Artfully Dressed, Women in the artworld.

Kijk op de website of er speciale corona-maatregelen zijn:  
[www.museumjancunen.nl/mjcNL/corona.aspx](http://www.museumjancunen.nl/mjcNL/corona.aspx)



## **Dr Hermanslaan, leven in een Osse villawijk**

*zaterdag 12 en zondag 13 september van 11.00 tot 15.00 uur.*

Op zaterdag 12 september wordt om 11.00 uur het eerste exemplaar van de herdruk van het boek 'Dr. Hermanslaan, gewoon een bijzondere straat' gepresenteerd. Locatie: Bij de Dr. Hermanslaan 4 in Oss.

De straat zal op beide dagen sfeervol worden aangekleed. Er zijn fotoborden buiten en gidsen die toelichting geven over het ontstaan van de Osse villawijk en de geschiedenis van de huizen. Indien mogelijk, kan er in overleg een kijkje worden genomen in een of twee van de huizen aan de Dr. Hermanslaan.



## Archeologische monumenten: Vorstengraf en Paalgraven

*Het Vorstengraf, aan de Zwaardweg, nabij de fietstunnel onder de snelweg A59, Oss en Paalgraven, langs de Rijksweg N324 van Oss naar Grave, direct na het viaduct links. Tip: dit monument is het beste met de fiets of lopend te bezoeken. [www.vorstengrafoss.nl](http://www.vorstengrafoss.nl). Deze monumenten zijn de hele dag geopend.*

Het Vorstengraf is een belangrijk icoon van Oss. Met een doorsnede van 53 meter is dit de grootste grafheuvel van Nederland. Het graf dateert uit de vroege ijzertijd (circa 700 voor Christus). Het is ontdekt in 1933 en is beroemd door de rijke grafgiften, waaronder een gebogen zwaard. Dit ijzeren zwaard was versierd met goud, wat in die tijd heel bijzonder was. Begin 2019 is op een rotonde in het centrum van Oss een grote kunstzinnige versie van dit gebogen zwaard geplaatst.

Vlakbij het Vorstengraf ligt een prehistorisch grafveld dat bekend staat onder de naam Paalgraven of Zevenbergen. In de bronstijd en vroege ijzertijd (ongeveer 2000 - 500 voor Christus) werden hier regelmatig mensen begraven. In 2014 is dit archeologische monument hersteld en heropend. Alle grafheuvels en palenrijen zijn op hun oorspronkelijke plaats gereconstrueerd. Er is een uitkijktoren waarvan je het terrein en het dichtbij gelegen Vorstengraf kunt overzien. Panelen op het terrein en bij de wandelroute geven meer informatie over deze bijzondere plek.

# RAVENSTEIN



## Leerlooierijhuisje Ravenstein

Walstraat 20 (aan de gracht achter Vidi-Reo), Ravenstein, [www.leerlooierravenstein.nl](http://www.leerlooierravenstein.nl)  
Openingstijden tuin: zaterdag 12 september en zondag 13 september van 09.00 uur tot 17.00 uur.

Op het eerste gezicht lijkt de voormalige tuin van de familie Suermondt aan de Walstraat een gewone stadstuin, maar bij nader inzien is het een plek met een bijzondere geschiedenis. Het gaat hier namelijk om het laatste overblijfsel van de voormalige 'Stoom en Schoenlederfabriek Firma Ignaat Suermondt'. Het is het enige restant van de 19e-eeuwse industriële bebouwing op de stadswal van Ravenstein.

In verband met de 1,5 meter maatregelen, is het kleine leerlooierijhuisje niet te bezoeken. Maar de tuin wel. Hierin staan machines die vroeger gebruikt werden bij het leerlooien. Er zijn gidsen op veilige afstand aanwezig en er zijn toelichtingsbordjes bij de machines. Ook is er een familie/kinderspeurtocht verkrijgbaar die langs diverse monumenten in Ravenstein gaat.

# RAVENSTEIN



## Stadswandeling door Ravenstein

*Zaterdag 12 september om 14.00 uur. Start bij de stadspomp op de Markt.*

*Zondag 13 september 12.00 uur. Start bij de stadspomp op de Markt.*

Een gids neemt je in een kleine groep mee langs diverse monumenten in Ravenstein en vertelt over de rijke geschiedenis van het historische stadje.

Reserveren is verplicht via T 06 36 000 252

of [stadswandelingen@heemkunderavenstein.nl](mailto:stadswandelingen@heemkunderavenstein.nl)

Maximaal 20 personen (met meerdere gidsen).

# RAVENSTEIN



## Fietsen & Speuren

*Toeristisch Informatiepunt Ravenstein (TIR) in het oude Raadhuis, St. Luciastraat 2, Ravenstein. [www.toerisme-ravenstein.nl](http://www.toerisme-ravenstein.nl)*

Bij het Leerlooierijhuisje Ravenstein en het Toeristisch Informatiepunt Ravenstein (TIR) is een fietsroute verkrijgbaar met het thema de Beerse Maas. Dit is een overloop van de Maas, die tot 1943 regelmatig zorgde voor overstromingen in het gebied tussen Grave en 's-Hertogenbosch. Lengte: 40 km, in te korten tot 21 km. De route is gebaseerd op de fietsknooppunten.

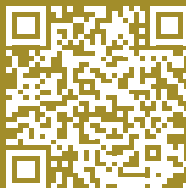
Ook is er een gratis familie/kinderspeurtocht verkrijgbaar die langs diverse monumenten in Ravenstein gaat, zoals de smederij en de molen.

## (Bijgebouw van) Molen De Nijverheid

*Molensingel 6, Ravenstein, [www.stadsbrouwerijravenstein.nl](http://www.stadsbrouwerijravenstein.nl)*

Zaterdag 12 september en zondag 13 september van 14.00 tot 18.00 uur  
In het bastion, het bijgebouw van molen De Nijverheid, is een microbrouwerij waar door Stadsbrouwerij Wilskracht succesvol speciaalbier gebrouwen wordt. Dit lokale bier heeft al diverse prijzen gewonnen.

Kijk op [www.trefhetinoss.nl/  
open-monumentendag-oss](http://www.trefhetinoss.nl/open-monumentendag-oss)  
voor nieuwe korte filmpjes over  
monumenten en erfgoed in Oss.



## Meer weten over de rijke historie van Oss en omgeving?

Er zijn veel plekken, publicaties en websites waar historische informatie te vinden is, zoals:

- [www.stadsarchiefoss.nl](http://www.stadsarchiefoss.nl);
- [www.stadsarchiefoss.nl/collectie](http://www.stadsarchiefoss.nl/collectie) (collectiewebsite met onder andere digitale kranten en heel veel beeldmateriaal);
- [www.ossecanon.nl](http://www.ossecanon.nl);
- [www.bhic.nl](http://www.bhic.nl);
- [www.trefhetinoss.nl/dit-tref-je-in-oss/spannendegeschiedenis](http://www.trefhetinoss.nl/dit-tref-je-in-oss/spannendegeschiedenis)

In het Stadsarchief is de historische publicatie 'Mens en Maasland' gratis af te halen, waarin de geschiedenis van de gemeente Oss wordt verteld.

Vormgeving: Vormgeving en publicatie gemeente Oss

Het Stadsarchief Oss coördineert de Open Monumentendag namens de gemeente Oss.

stadsarchief oss



adres Raadhuislaan 10 - 5341 GM Oss  
t 0412 842 010 i [www.stadsarchiefoss.nl](http://www.stadsarchiefoss.nl)  
e [informatie@stadsarchiefoss.nl](mailto:informatie@stadsarchiefoss.nl) - entree gratis

